

Dísztányér - Magyaros motívumokkal díszítve

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	2021.528.1
Alkotó:	Mattyasovszky, Tibor (1882 - 1968) / dekorfestő
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1898
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	alján masszába nyomva: 7 / ZSOLNAY / PÉCS / 431 / 1030; feketével kézzel festve: 2099. H.; nem redukált (sprengelt) felirat, dőlt betűs kézírással: Tibor. / 1898. Husvét.
Anyag:	fehér cserép
Technika:	formára korongolt; színes eosinmázakkal festett
Méretek:	magasság: 2 cm átmérő: 19,5 cm

A dísztányér Wartha Vince és Zsolnay Vilmos 1891-től folyamatos közös mázkísérletei eredményeként létrehozott, bíborvörös és aranyos színű eosinmáz technikával készült, az 1898. év húsvétján. A megformált és kiégetett tányért fehér alpmázval vonták be, és 1000 °C fölött égették ki. A díszítményt kézzel festették a felületére, rézoxid, illetve ezüstoxid tartalmú festékekkel. Az újabb (alacsonyabb hőfokú) égetés során, amikor az alpmáz felső rétege kezdett ismét meglágyulni, lezárták a kemence nyílásait, a levegő utánpótlást megakadályozva. Az oxigént így a mázbevonatokból is elvonta az égés megindult folyamata. A rézoxid zöldes színe helyett a mázba diffundáló réz vörösre változtatta az alpmáz felületét. Az ezüst pedig aranyos színjátékot okozott, a redukációs égetés befejeztével kitisztított mázfelületen. Ezt a visszaverődő fényben vörös és arany színekben játszó máztechnikát »MILENIUMI TEKNIKA« feliratot viselő táblákkal mutatták be az 1896. évi budapesti országos kiállításon, mint dr. Wartha Vince és Zsolnay Vilmos közös találmányát.

E tárgyon már mindkét szín két árnyalattal is gazdagodott (feltehetően a többrétegű festése miatt), és a fehéren maradó, a redukció során védőbevonattal ellátott kontúrvonalak keretezik a magyaros, történelmi motívumokat. A tányér hátoldalán a mázba égetett felirat szerint, 1898. év húsvétján, Zsolnay Vilmos unokája, az akkor 16 éves Mattyasovszky Tibor festette meg, a pécsi gyár laboratóriumában. A családi hagyományt követve, családtag számára készítette, húsvéti ajándéktárgyként.

